

Forslag til skjøtselsplan for Skjennungsåsen friluftslivsområde

Oslo, februar 2015

Innholdsfortegnelse

INNHALDSFORTEGNELSE	1
BAKGRUNN FOR SKJØTSELEN	3
GENERELLE RETNINGSLINJER FOR SKJØTSEL	4
ORD- OG BEGREPSFORKLARING:.....	4
MYNDIGHET OG ROLLER	7
INNLEDNING	7
DELOMRÅDER	8
DELOMRÅDE 1 – FRØNSVOLLSSÅSEN	10
BESKRIVELSE AV DELOMRÅDET	10
MÅL FOR DELOMRÅDET	11
HVORDAN SKAL OMRÅDET SKJØTTES:	11
ANSVAR, OPPFØLGING OG OVERVÅKING	11
PRIORITERING AV TILTAK	12
TIDSPRIORITERING	12
DELOMRÅDE 2 – FUKTENGENE	12
BESKRIVELSE AV DELOMRÅDET	12
MÅL FOR DELOMRÅDET	13
HVORDAN SKAL OMRÅDET SKJØTTES:	13
ANSVAR, OPPFØLGING OG OVERVÅKING	13
PRIORITERING AV TILTAK	13
TIDSPRIORITERING	13
DELOMRÅDE 3- FRØNSVOLLSMYRENE	14
BESKRIVELSE AV DELOMRÅDET	15
MÅL FOR DELOMRÅDET	16
HVORDAN SKAL OMRÅDET SKJØTTES:	16
ANSVAR, OPPFØLGING OG OVERVÅKING	17
PRIORITERING AV TILTAK	18
TIDSPRIORITERING	18
DELOMRÅDE 4 - NEDENFOR SKJENNUNGSTUA.....	18
BESKRIVELSE AV DELOMRÅDET	18
MÅL FOR DELOMRÅDET	19
HVORDAN SKAL OMRÅDET SKJØTTES:	19
ANSVAR, OPPFØLGING OG OVERVÅKING	19
PRIORITERING AV TILTAK	19
TIDSPRIORITERING	19
DELOMRÅDE 5 – BRANNTÅRNET	20
BESKRIVELSE AV DELOMRÅDET	20
MÅL FOR DELOMRÅDET	21
HVORDAN SKAL OMRÅDET SKJØTTES:	21
ANSVAR, OPPFØLGING OG OVERVÅKING	21

PRIORITERING AV TILTAK	21
TIDSPRIORITERING	21
SAMLET TABELL.....	22

Skjøtselsplan for Skjennungsåsen friluftslivsområde

Bakgrunn for skjøtselen

§ 11. Særskilt vern av friluftslivsområder

Kongen kan verne som friluftslivsområde områder som på grunn av naturopplevelsesverdier har særskilte kvaliteter for friluftslivet. Det kan fastsettes nærmere bestemmelser om området, herunder bestemmelser om skjøtsel og bruk.

Ifølge Markaloven §11 kan det fastsettes nærmere bestemmelser i friluftslivsområdet, deriblant skjøtsel. Ifølge forarbeidene til Markaloven blir skjøtsel forklart slik: «Som skjøtselstiltak som kan fastsettes av Kongen i forskrift, regnes alle tiltak som anses nødvendig for å fremme, opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, herunder merking av området.» (Ot. Prp. Nr. 23 (2008-2009))

Denne muligheten for skjøtsel er videreført i verneforskriften § 9 der «Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den verdi for naturopplevelse og friluftsliv som er formålet med vernet. Slik skjøtsel skal foregå i henhold til forvaltningsplan godkjent etter § 10».

Forarbeidene til verneforskriftene presiserer at det i hovedsak ikke er nødvendig med skjøtsel i de eldre skogområdene i friluftslivsområdet. Skogens naturlige dynamikk bør få utfolde seg fritt. Men forarbeidene påpeker også at det kan være aktuelt å utføre noe skjøtselstiltak for å forhindre gjengroing og for å restaurere og skjøtte myrer og kulturlandskap. Definisjonen av skjøtsel som beskrevet her omfatter også aktiviteter som nærmest kan karakteriseres som restaureringstiltak. Altså større tiltak for å vesentlig endre dagens tilstand. Det er flytende overgang mellom vanlig skjøtsel og restaureringstiltak, alt etter hvor langt fra den ønskede tilstanden et område er i før skjøtselen blir utført. Vanlig skjøtsel er regelmessige tiltak for å vedlikeholde en bestemt tilstand eller for å styre en bestemt utvikling. Restaurering er som oftest større tiltak man utfører en eller noen få ganger for å oppnå en ny tilstand. Etter et restaureringstiltak må området enten gjennomgå vanlig skjøtsel eller området får utvikle seg fritt. Ved restaureringstiltak er ikke nødvendigvis målet å gjenskape området akkurat slik det var, noe som er svært vanskelig, men målet er derimot å skape en tilstand tilnærmet den man kunne forvente seg at fantes i området tidligere.

I denne skjøtselsplanen vil hele spekteret av skjøtsel være representert. Enkle tiltak som må gjøres regelmessig for å vedlikeholde eller utvikle en tilstand vil bli karakterisert som vanlig skjøtsel blir heretter referert til som «**skjøtsel**». Eksempler på skjøtsel er å regelmessig fjerne treoppslag, eller å utføre årlig slått. Noe mer omfattende tiltak for å endre eller restaurere dagens tilstand, blir i denne skjøtselsplanen referert til som «**restaurering**». Skillet mellom skjøtsel og restaurering er for å presisere hensikten og omfanget av et tiltak.

Generelle retningslinjer for skjøtsel

Retningslinjer for skjøtsel for å nå forvaltningsmålene: Se forvaltningsplanen om utsiktspunkter, rasteplasser og skogskjøtsel.

Der det er gammelskog skal den i størst mulig grad få stå i fred. Kun noe skogskjøtsel for enkel tilrettelegging for friluftsliv bør skje i slike områder. For eksempel enkel tilrettelegging for utsiktspunkter, rasteplasser, fiskeplasser, badeplasser og vanlig skjøtsel av stier og løyper. Større skjøtelsprosjekter eller restaureringsprosjekter, eller områder som er spesielt mye brukt og viktig for friluftslivet, er tatt med i denne skjøtelsplanen. Generelt skal ikke skogskjøtselen føre til at området føles som en parkskog. Skjøtselen skal underbygge den variasjonen og skogstrukturen som er naturlig i området. Ved skogskjøtsel og restaurering bør man ikke ta alle de aktuelle delområdene samtidig, men ta det litt og litt slik at det ikke blir for store omveltninger for de som bruker området. Følg prioriteringsplanen og tidsplanen. Det er lurt å sette opp informasjon på informasjonstavlene før tiltaket blir gjennomført, slik at folk er forberedt og forstår hva som skjer.

Planperioden er for juni 2015 til og med ut 2025. Etter 2025 bør en ta en evaluering og en oppdatering av vedlikeholdsfrekvensene og restaureringsprosjektene.

Ord- og begrepsforklaring:

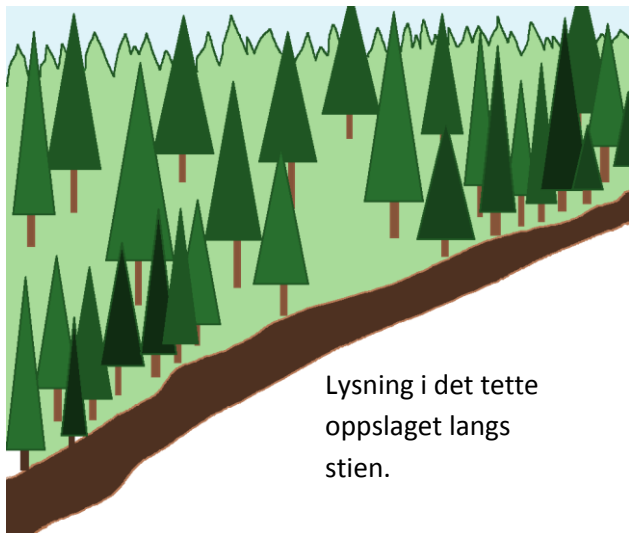
Åpen skog- Skog der lyset kommer lett ned til skogbunnen. I åpen skog er det lett å se mange 10-talls meter inn i skogen. Åpen skog er som oftest å finne på lav bonitet der skogen enten er gammel eller har blitt tynnet.

Tett skog- Skog der lite lys kommer ned til skogbunnen og der det er vanskelig å se innover i skogen. Tett skog finner man enten som gammel skog på høy bonitet eller som skogplantefelt.

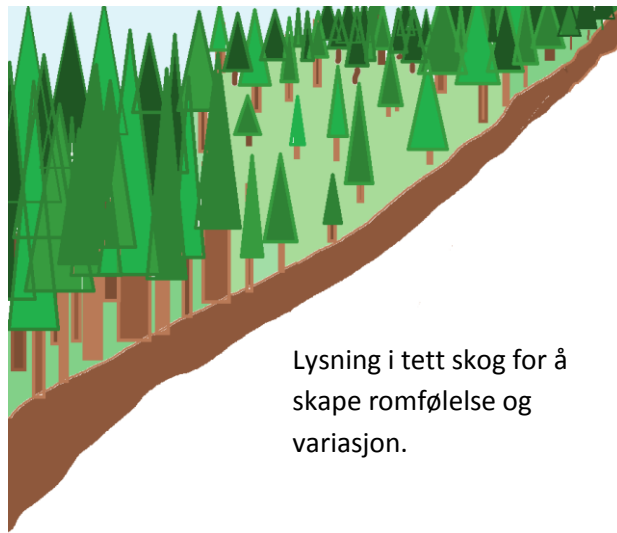
Småtrær/smågran - små trær opp til ca. 1,5 m høyde.

Trær med karakter – Enkelttrær, ofte gamle grove trær eller trær med avvikende kroneform, krokete greiner, skjørtegran, sammenvokste trær mm.

Sikt og skogskjøtsel- I skogen operer vi med flere måter å skjøtte skogen på for å få sikt. Her er det snakk om flere typer sikt:

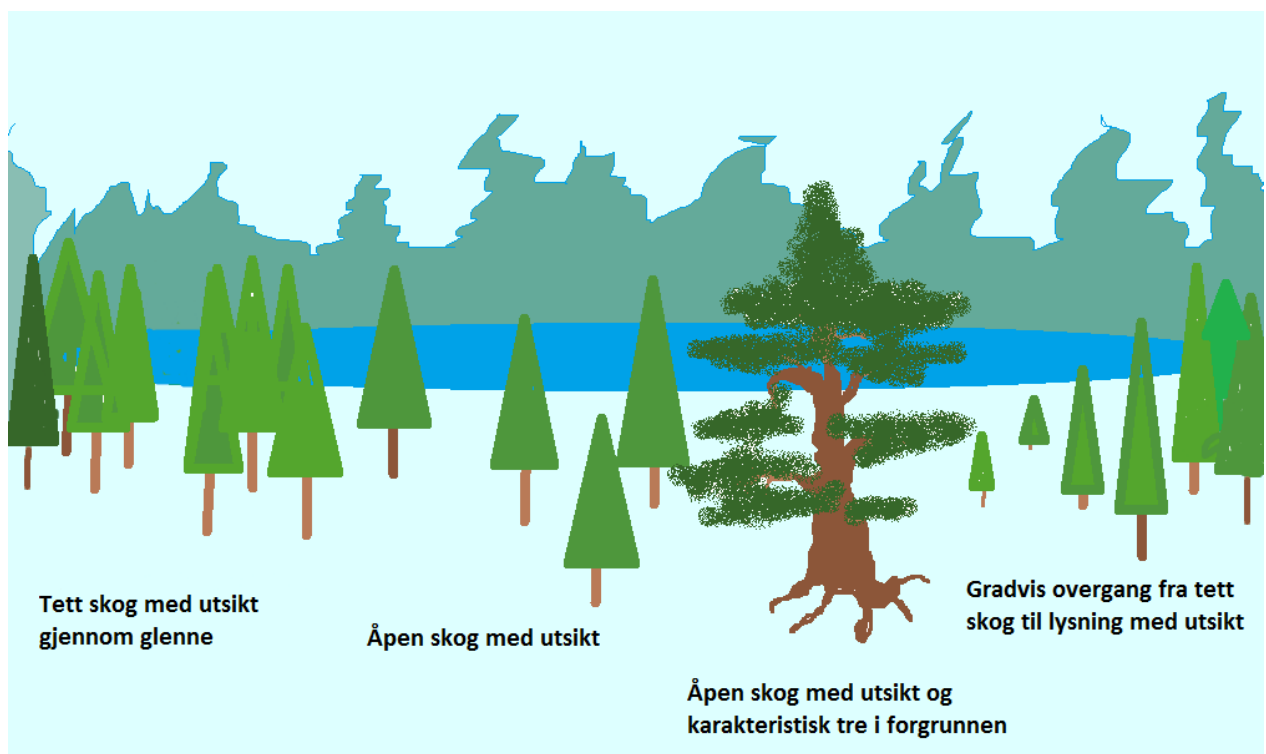


Lysning i det tette oppslaget langs stien.



Lysning i tett skog for å skape romfølelse og variasjon.

1. Sikt inn i skogen for å få en følelse skogens karakter. Det er viktig å åpne opp i det tette treoppslag langs stier for å få bedre sikt inn i den mer åpne skogen bakenfor.
2. Sikt inn i skogen i ellers tett skog for å skape romfølelse. Lysninger i skogen er viktig for å skape romfølelse. Det bør være en gradvis overgang fra lysningen til skogen rundt.
3. Siktlinjer der sikten er rettet mot et spesielt element som for eksempel fin utsikt, en bergvegg, et vann, en bekk, en stor stein ol.



Fire måter å skape sikt i skogen.

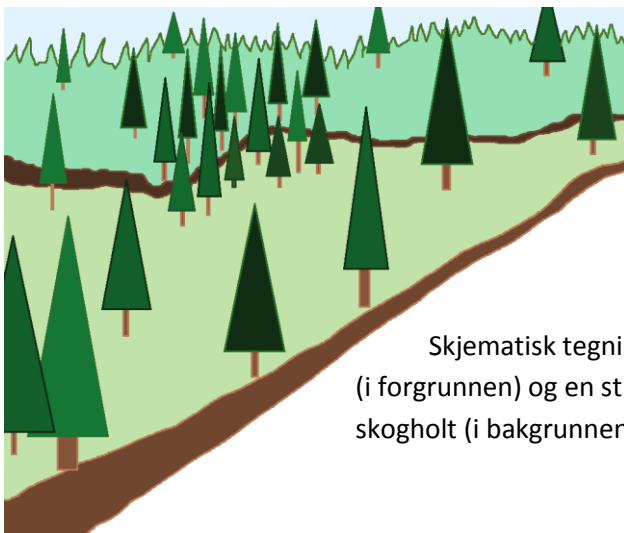
Alle typer sikt er med på å skape romfølelse, hjelper til med orientering, understreke særegenhetene i området og øker variasjonen. Skjøtsel for å skape sikt må gjøres på en måte som faller naturlig inn i skogbildet og terrenget.

Tynning- Fjerne større trær slik at skogen blir jevnt mer åpen. Ved tynning kan man godt utføre en kraftigere tynning enn det som er vanlig i ordinært skogbruk og en kan la enkelte større stammer få ligge igjen på skogbunnen for å gi området et villere preg. Ved tynningen er det også fint å la trær med særtrekk få stå (for eksempel trær som er krokete, skjørtegraner, ol.). For at skogen skal forbli åpen over tid, er det viktig å ikke skape et for godt grunnlag for ny foryngelse, for eksempel ved å i stor grad forstyrre mosedekket på skogbunnen.

Tynning kan kombineres med mer kreativ skjøtsel av området for at skogen skal virke mer naturlig og variert. For eksempel er det naturlig å kombinere tynning av et større ensartet skogsområde, for eksempel et tett gammelt hogstfelt, med å skape lysninger og sette igjen tette skogholt.

Tett skogholt – Område på ca. 1-2 daa med tett skog. Man kan lage tette skogholt på flere måter, alt etter de lokale forholdene:

1. Man kan la være å tynne i allerede tett skog.
2. På gode boniteter kan man rydde lysninger i skogen slik at foryngelsen som kommer opp i lysningen, ofte løvkratt, danner tette kratt.
3. I skog der trær har vanskelig med å forynge seg, særlig på lave boniteter der bakken er dekket av et tykt moselag, kan man fjerne noe av mosen slik at småplantene får tilgang til mineraljorda og dermed får en bedre overlevelse.



Skjematisk tegning: En sti gjennom en åpen skog (i forgrunnen) og en sti som går gjennom et lite, tett skogholt (i bakgrunnen).

Rydding- Fjerne småtrær, gjøres ofte med ryddesag.

Generelle retningslinjer for skjøtsel og restaurering av skog:

- Under motorisert ferdsel utenfor permanente skogsveger skal det legges stor vekt på å unngå terrengskader som virker skjemmende og som kan forårsake erosjon og avrenning.
- Skjøtt skogen helst på en tid av året når det er barfrost eller tørt i marken.
- Sjenerende og skjemmende terrengskader skal utbedres snarest mulig etter avsluttet drift
- Unngå å skade andre trær enn de som er tiltenkt under arbeidet.
- Ikke ødelegg sårbar vegetasjon og høystubber og andre større døde trær.
- Kapp trær og busker så langt ned ved bakken som praktisk mulig for at stubbene ikke skal synes så godt.
- Ved skjøtsel av små områder som rasteplasser, badeplasser, utsiktsplasser og fiskeplasser, bør man rydde de felte trærne og buskene ut av syne. Større trær bør få ligge nær der de er felt, eller de kan bli brukt til sittestokker eller klopper. Rydde hogstavfall bort fra vann og vassdrag.
- Ved tynning i områder som er mye brukt til friluftsliv, bør man, om mulig, fjerne mesteparten av hogstavfallet og tømmeret. Det gjelder særlig nær stier. Enkelte stokker etter større trær kan få bli liggende med kvist. Selv om hogstavfall råtner etter noen år, og gamle døde stokker kan være estetiske å se på, er store mengder nytt hogstavfall lite estetisk og minker tilgjengeligheten.
- Ta helst unge grantrær. Spesielle løvtrær som eik, alm og lind, barlind og einer bør få stå. Store osper bør også få stå.
- Behold store, gamle, særegne eller estetisk vakre trær.
- Større skjøtselstiltak/restaureringstiltak bør ikke skje i yngletiden på våre og forsommeren.
- Behold gjerne noe kratt som skjul for dyr og fugler.
- Spesiell varsomhet skal utvises ved stier og ferdselsårer av kulturhistorisk interesse.

Myndighet og roller

Oslo kommune ved Bymiljøetaten- ansvarlig for en del av skjøtsel og vedlikehold, i tillegg til å drive tilsyn og oppsyn av områdene.

Fylkesmannen - Kan bevilge penger og er en viktig instans for fagkunnskap. Bør særlig være involvert i de større restaureringsprosjektene og skjøtsel av kulturlandskap.

Riksantikvaren og byantikvaren er også instanser med god fagkunnskap. Bør være involvert i restaurering og vedlikehold av kulturminner.

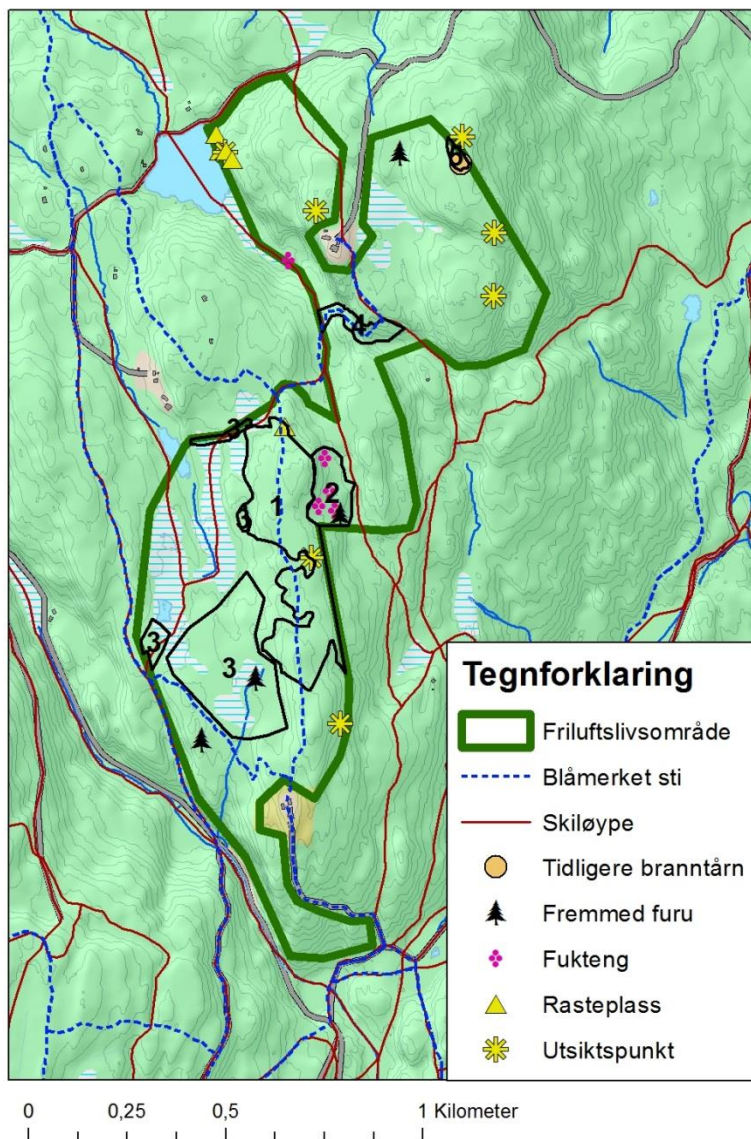
Innledning

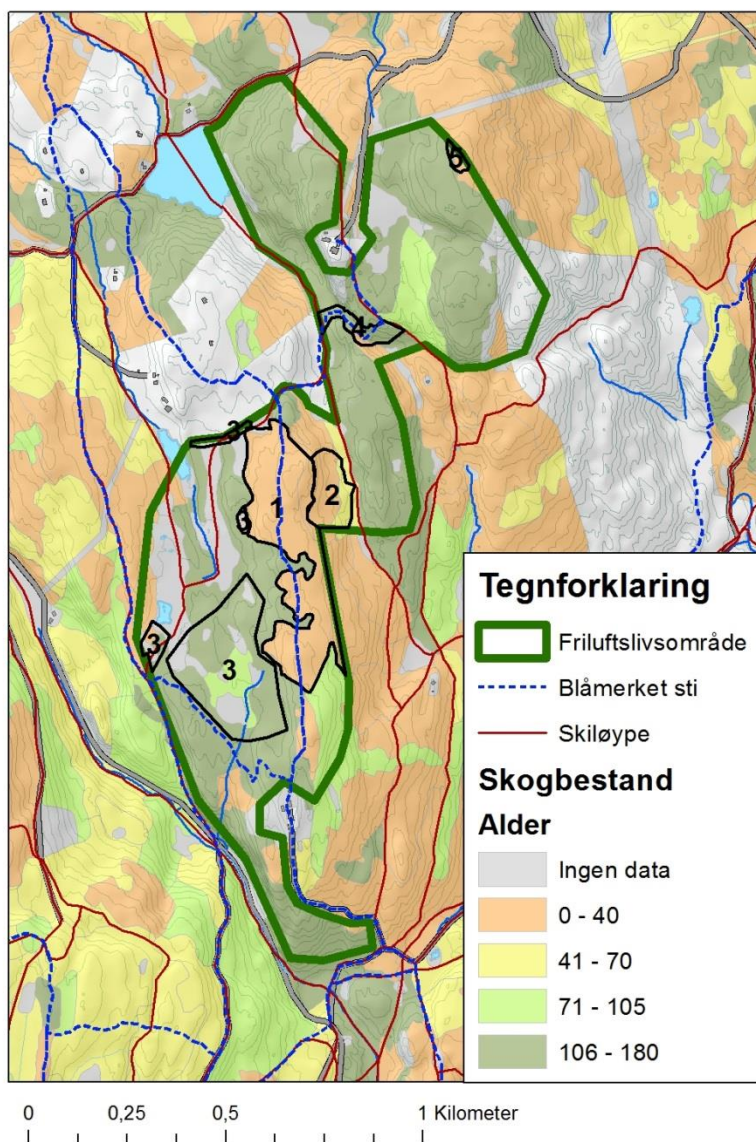
I Skjenningsåsen friluftslivsområde er det få områder innenfor verneområdet som kan karakteriseres som uberørt natur. Enkelte av myrene i området har vært grøftet. I dag er området mye brukt til friluftsliv, og en rekke stier og skiløyper krysser verneområdet. Skogen er i hovedsak gammel åpen barskog. Det har vært drevet selektiv hogst i den gamle skogen. Antakelig er de mest urørte skogområdene å finne som en stripe langs kanten av den bratte uren i sør-vest, ned mot Skådalen.

Det er flere unge granplantefelt innenfor verneområdet, blant annet et større ca. 20 år gammelt plantefelt langs østsiden av Frønsvollsåsen.

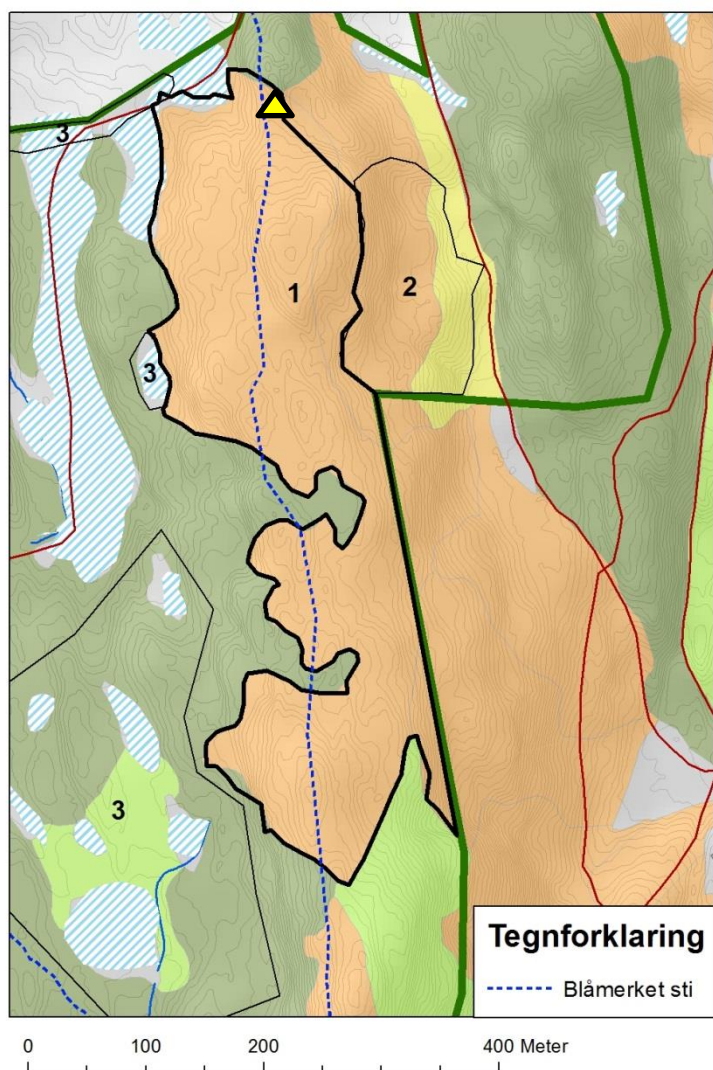
Delområder

Verneområdet har 5 delområder som trenger spesiell skjøtsel eller restaurering. Foruten delområdene er det stier, rasteplasser og utsiktspunkter som bør skjøttes etter prinsippene i forvaltningsplanen. Delområdene er basert på enten relativt homogene områder som krever noenlunde samme skjøtselstiltak eller flere behov for skjøtsel innen omtrent samme geografiske område. Innenfor et delområde kan det være enkelte områder eller skjøtselstiltak som er mer viktig enn andre. Det kommer fram av teksten eller som kommentar til prioriteringen.





Delområde 1 – Frønsvollsåsen



Beskrivelse av delområdet

Delområdet følger den østlige delen av Frønsvollsåsen. Delområdet består av et større område med tett ung skog. Skogen består hovedsakelig av gran, men det er også et godt innslag av bjørk og rogn. Skogen er rundt 20 år gammel. Gjennom delområdet går det en mye brukt blåmerket sti. Helt i nord i delområdet finnes en liten rasteplass med mulig utsikt inn over den nærliggende myra (markert med gul trekant). Som strekningen framstår i dag er det en relativt ensformig opplevelse med få punkter å orientere seg etter og uten særlig utsikt. Skogen vil bli langt tettere i årene framover.



Tett skog langs den blåmerkede stien. Her er det et godt innslag av ung bjørk.



Utsikt fra stien mot myra helt nord i delområdet



Tett, ung granskog.



Eksempel fra den åpne, gamle skogen rett vest for delområdet.

Mål for delområdet

Målet er å få en åpen til halvåpen, variert skog som glir naturlig sammen med den gamle skogen rett vest for delområdet. Det skal være fin sikt fra den blåmerkede stien og rasteplassen, til myra helt nord i delområdet. Det er også et mål å skape utsiktspunkter der en kan se utover myrene vest for delområdet og landskapet øst for delområdet.

Hvordan skal området skjøttes:

Restaurering: Tynne skogen. Særlig en del av grantrærne bør fjernes. Rogn skal få stå. En stor andel bjørk og bjørkekratt bør for stå. Hogstavfall bør fjernes fra områdene nærmest den blåmerkede stier. Ellers bør de felte trærne få ligge i skogen. Etter tynningen skal skogen få utvikle seg fritt. Dette er et stort område, noe som gjør at tynning av hele området kan være vanskelig å gjennomføre i praksis. I så fall bør man prioritere å tynne åsene der det er mulig å få utsikt enten mot den gamle skogen og myrene mot vest, eller utsikt over skogen i øst.

Ansvar, oppfølging og overvåking

Oslo kommune

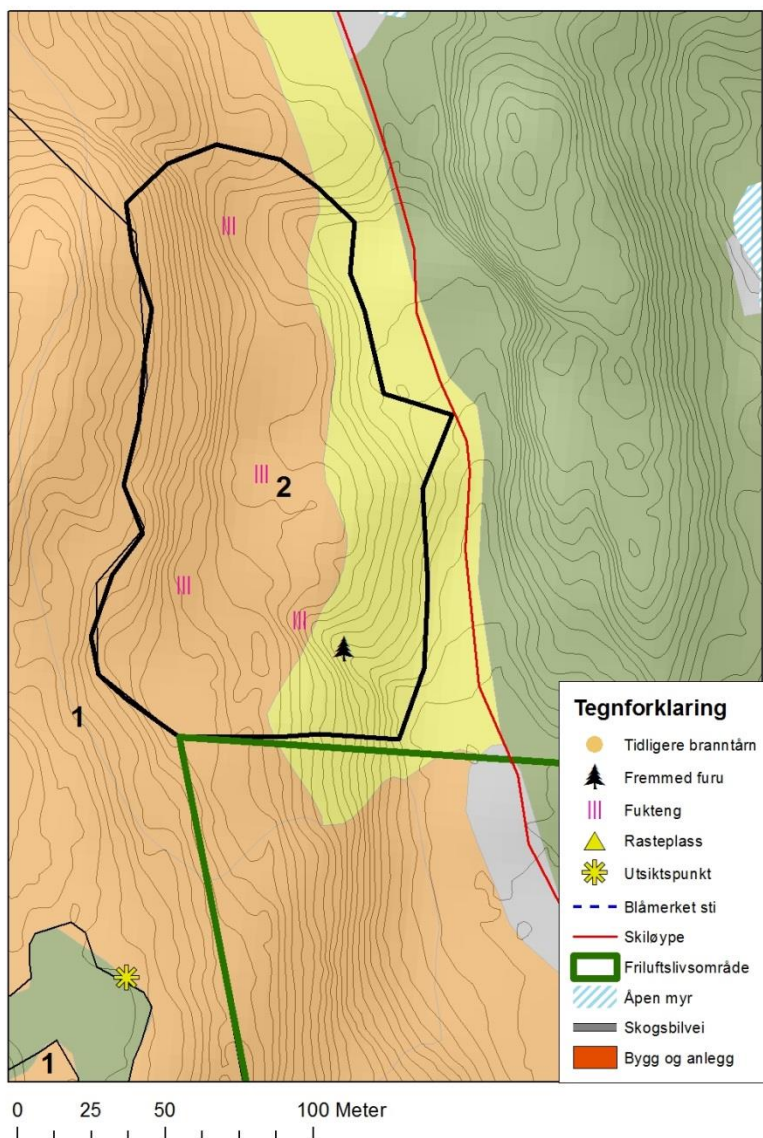
Prioritering av tiltak

Middels til høyt prioritert. Den blåmerkede stien, som den fremstår i dag, går gjennom en noe ensformig og tett skog. Tynning i delområdet i kombinasjon med tynning av det nedenforliggende bestandet i øst (utenfor verneområdet), vil føre til flere fine utsiktspunkt fra Frønsvollsåsen.

Tidsprioritering

Bør gjøres så fort som mulig for å minimere omfanget av tiltaket og minske hogstavfallet.

Delområde 2 – Fuktengene



Beskrivelse av delområdet

Delområdet ligger i en fuktig østvendt helning med et flatere parti midt i helningen. Skogen i delområdet består av ung, plantet skog (ca. 20. år gammel). Vegetasjonen er registrert som småbregneskog, men det finnes enkelte fuktige lysninger i skogen med innslag av

høgstaudevegetasjon og fuktenger. Man kan blant annet finne mjødurt, tyrihjelms og flekkmarihand, kranskonvall og vendelrot. Det er også blitt funnet engmarihand. Lysningene er i ferd med å gro igjen med skog. Rett sør for delområdet, rett utenfor grensen av verneområdet, finnes det mer frodige fuktenger med en del ballblom, flekkmarihand og engmarihand.



Engmarihand funnet på en av høystaudeengene.



Bilde av den høystaudeengen som er funnet rett utenfor verneområdet. Dette er en typisk rik fukteng. Her er det flere orkideer og ballblom.



En liten del av enga med høgstaudevegetasjon. Engen vil bli skygget ut av grana.

Mål for delområdet

Målet er å få en åpen til halvåpen skog med innslag av høystaudevegetasjon og lysninger med fuktenger. Det er også et mål at en kan oppleve vakre blomsterplanter som orkideer og ballblom.

Hvordan skal området skjøttes:

Restaurering: Tynne skråningen ned mot engen for å åpne skogen og for å hindre at grantrærne gjør marken tørrere. Fjerne mesteparten av trærne på og rundt engene.

Skjøtsel. Fjerne treoppslag på engene ca. hvert 5. år.

Ansvar, oppfølging og overvåking

Oslo kommune. Dette kan gjøres i samarbeid med fylkesmannen.

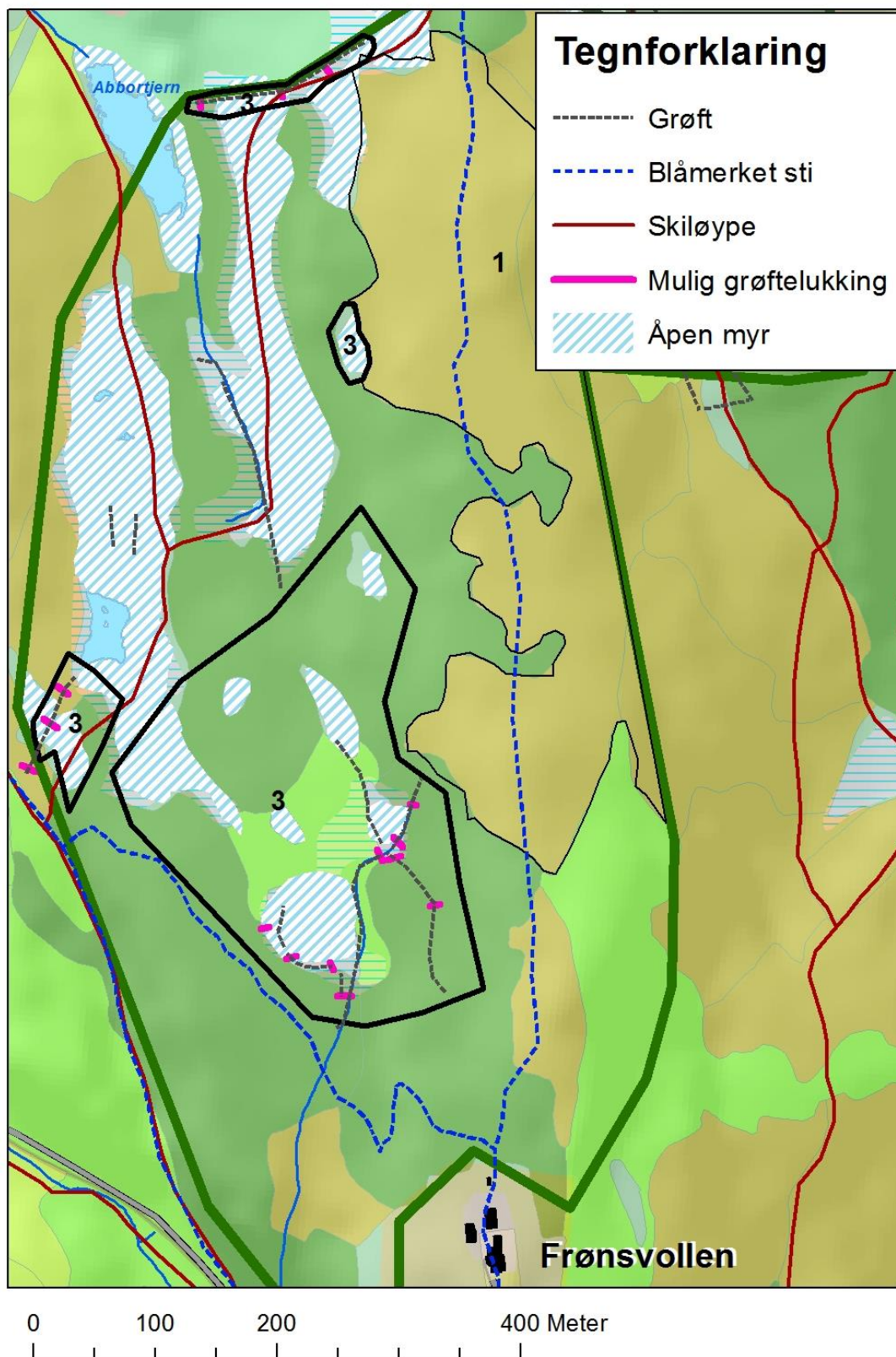
Prioritering av tiltak

Middels til høyt prioritert. Dette er et område som er vanskelig tilgjengelig og er lite attraktivt slik det fremstår i dag. Ved restaurering og skjøtsel vil området gi landskapsrom som skiller seg fra det man ellers finner innenfor verneområdet. Dessuten kan man få fine naturopplevelser av de vakre blomstene.

Tidsprioritering

Bør gjøres snarest mulig. Trærne vokser og skygger ut engvegetasjonen.

Delområde 3- Frønsvollsmyrene



Beskrivelse av delområdet

Delområdet er en samling av større og mindre myrer. Myrene er i stor grad intakte, men enkelte områder har det vært gravd en del dreneringsgrøfter. Også der det går/ har gått skiløyper, er det ofte laget dreneringsgrøfter. Mange av dreneringsgrøftene er laget før 1937, og er i ferd med å gro igjen. Enkelte grøfter er fremdeles vannførende og dermed funksjonelle. Myrene, særlig de små, er i ferd med å gro igjen med trær. Grøftingen har framskyndet denne gjengroingsprosessen.



Funksjonell grøft fra nord i delområdet.



Utsikt mot Frønsetertjern. I forgrunnen er det vært store grøfter som har drenert en del av myra, noe som har gjort at trær og lyng har begynt å vokse opp. Grøftene er i ferd med å gro igjen og er dermed ikke så lett å se (Grøften er indikert med svart stiptet linje).



Grøft. Rundt grøftene er torven plassert som små valler langs kantene. Disse vollene gror fort til med tett kratt av gran og furu. Trærne står ofte tettere langs grøftene enn i skogen rundt

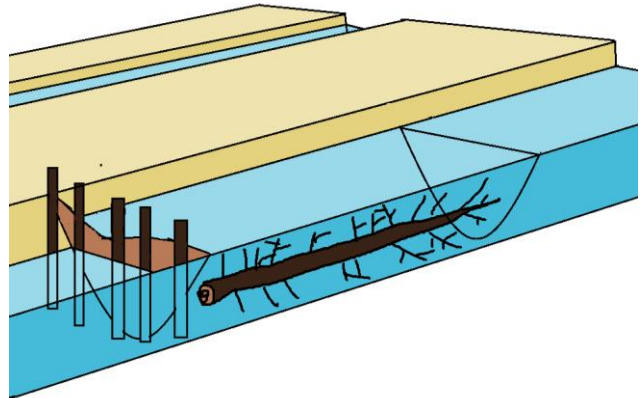


Fuktig område der det mest sannsynligvis en gang har gått en skiløypetrase. Til venstre i bildet, mellom myra og skogen, kan man skimte en dreneringsgrøft.

Mål for delområdet

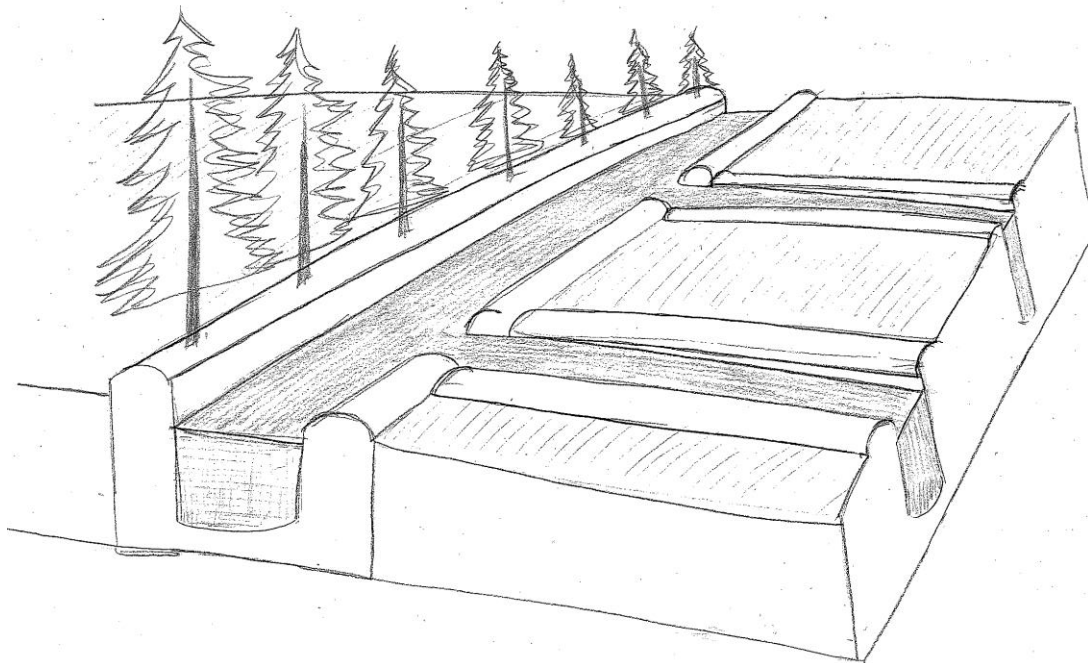
Å holde myrområdene åpne.

Hvordan skal området skjøttes:



Eksempel på hvordan man kan heve vannspeilet i en grøftet myr (tverrsnitt). Man kan fylle grøfta med felte trær, (symbolisert med en stokk i grøfta) og man kan lage dammer. Legg merke til den svake v-profilen i platen som sperrer vannet. Profilen sørger for at vannet renner vi plata i perioder med høy vannføring. På den måten vil vannet i mindre grad grave på sidene av plana.

Bilde fra myrrestaurering ved Åbortjern i Asker. Disse grøftene er større enn de som er aktuelle å demme opp i verneområdet, men en ser godt prinsippet med å demme opp grøftene for å øke vannspeilet. Her er det flere vannsperringer etter hverandre i grøfta for å følge hellingen i terrenget og hindre vanngjennomstrømning. Grøftene vil gro igjen etterhvert.



Skjematisk tegning av en typisk grøftet myr. Det er en hovedgrøft med flere mindre tilførringskanaler. Langs grøftene ble det ofte laget små voller. Vollene gror ofte til med trær (her symbolisert med en rekke grantrær på en av vollene).

Restaurering: kartet viser de områdene med grøfter som er aktuelle å demme opp. Grøftene på kartet er bare grovt tegnet inn, og det kan finnes grøfter som ikke er tatt med på kartet. Ved restaurering av grøfter bør man tette grøftene for å heve vannspeilet. Man kan demme opp grøftene flere steder for å følge terrenget. Det finnes flere måter å tette grøftene på, alt fra å legge ned metall- og plastplater eller stokker til å fylle igjen med hogstavfall, jordmasser og stein. I verneområdet kan det anbefales å tette igjen med materiale som ikke ser skjemmende ut og som vil delvis råten bort eller gro over etter hvert (for eksempel tre, jord og stein). Der det er mye trær på vollene langs grøftene kan man la en del av trærne stå for å skjule tiltaket for å tette grøftene. Der det kan forekomme stor vanngjennomstrømning, er det en idé å lage en v-profil på demningen for å hindre at overflødig vann graver på sidene av demningen. Der det er en hovedgrøft med flere tilførringskanaler, er det viktig å demme opp tilførringskanalene også.

Skjøtsel: Fjerne mesteparten av treoppslaget på nærmere myrene. Bjørk er et treslag som er særlig effektiv til å fjerne vann fra grunnen. Derfor må alt av bjørkeoppslag fjernes fra myrene. Enkelte karakteristiske eller pistrete trær, trær som er liten av vekst og som tydelig ikke har potensiale til å vokse seg særlig store, bør få stå på myra. Slike trær er med på å gi myra særpreg. På flere av myrene er det funnet det svartelistede treet Sembrafuru. Ryddeavfallet kan enten bli brukt til å tette igjen og hindre vanngjennomstrømning i funksjonelle grøfter, eller avfallet bør bli lagt litt inn i skogen slik at det råtner fortere. Myrene bør ryddes for treoppslag ca. hvert 10 år.

Ansvar, oppfølging og overvåking

Oslo kommune. Bør gjøres etter samråd med Fylkesmennene.

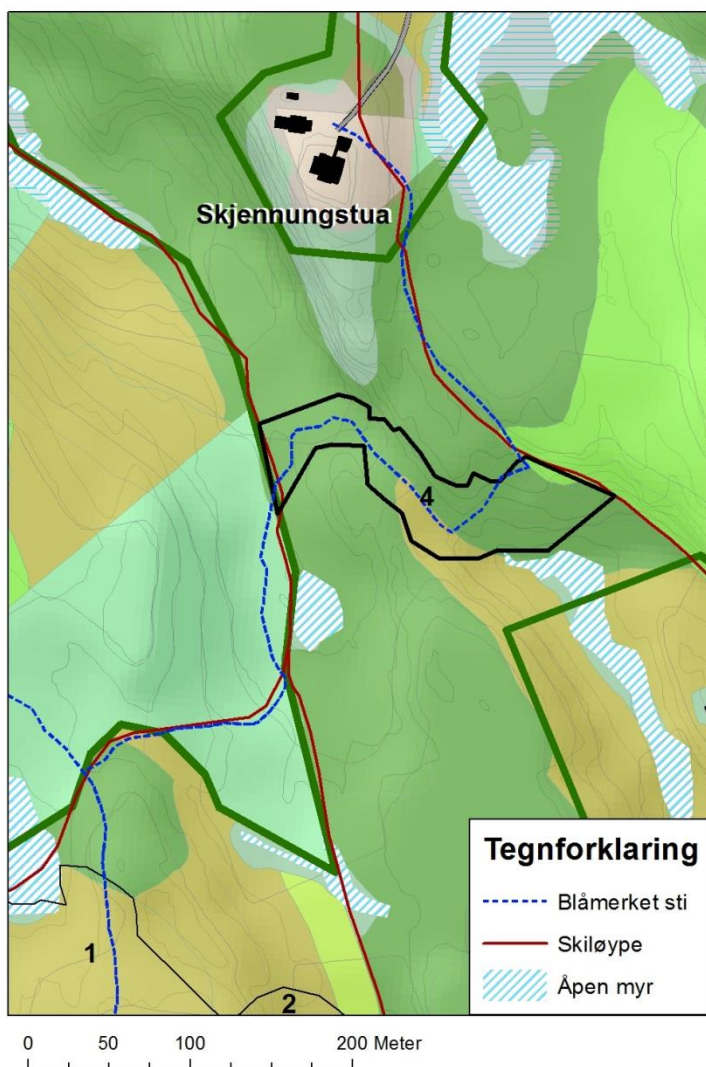
Prioritering av tiltak

Middels til høyt prioritert. Myrer vil naturlig gro igjen med tiden, men drenering av myrene har eskalert denne prosessen. Myrer gir naturlige landskapsrom, noe som gir store naturopplevelser. Det er relativt få myrer, særlig større myrer, som fremdeles er åpne og uten større grøfter.

Tidsprioritering

Å fjerne småtrær fra myrer bør gjøres så fort som mulig for å hindre at trærne tørker ut myra og dermed legger til rette for mer etablering av trær og dermed øker gjengroingen.

Delområde 4 - Nedenfor Skjennungstua



Beskrivelse av delområdet

Delområdet følger en blåmerket sti som går langs nedsiden av skrenten opp mot Skjennungstua. Vegetasjonen er i hovedsak småbregneskog med innslag av frodig høgstaudevegetasjon. Flere steder

langs stien er det et tett oppslag av gran. Rett øste for delområdet går det et åpent søkk med frodig sumpvegetasjon.



Tett granoppslag langs stien.



Naturlig lysning i skogen med frodig sumpvegetasjon.

Mål for delområdet

Målet er å få et variert område med veksling mellom tett skog og lysninger. Målet er å bevare noe sikt til deler av de bratte bergveggene samt sikt ned mot sumpen. Det er også et mål å ha enkelte lysninger der en kan oppleve frodig vegetasjon med tyrihjelmer og frodige bregner.

Hvordan skal området skjøttes:

Skjøtsel: Fjerne noe av treoppslaget slik at det blir en variasjon mellom tett skog og kratt og mer åpne lysninger og sikt. Lysningene kan være der en kan oppleve rik vegetasjon med bregner og blomster. Lysninger og glenner kan bli laget for å skape sikt inn til og opp gjennom den bratte uren nord for delområdet og ned til søkket med sumpen. Ryddeavfallet bør fjernes ute av syne fra stien. Vedlikeholdet av lysningene bør skje ca. hvert 5-10. år.

Ansvar, oppfølging og overvåking

Oslo kommune

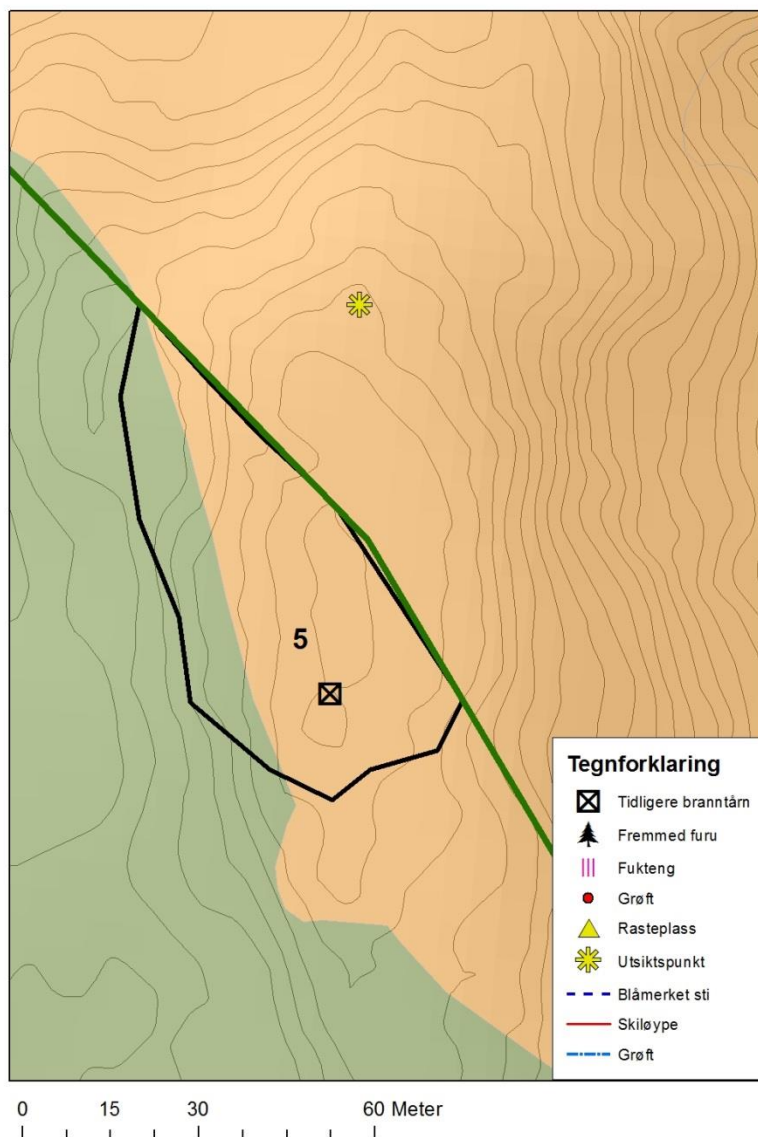
Prioritering av tiltak

Middels viktig tiltak. Området har fine opplevelsesverdier i dag, men vil gro tett igjen med gran.

Tidsprioritering

Bør gjøres snart mens mye av granoppslaget fremdeles er liten i størrelse og dermed lett håndterlig.

Delområde 5 – Branntårnet



Beskrivelse av delområdet

Delområdet er nær Toppen av skjennungsåsen. Her kan man finne fundamentene etter et gammelt branntårn som sto der. Rundt fundamentene er det et stort oppslag av gran, og store deler av delområdet tilhører et ca. 30 år gammelt tett granbestand.



Bilde av utsikten rett nord for delområdet. Her kan man se den unge skogen som er i ferd med å skjule utsikten.



Ett av fundamentene til det gamle branntårnet. En kan se at det kommer granoppslag rundt fundamentene.

Mål for delområdet

Målet er å fjerne en del av skogen slik at det kan bli utsikt fra toppen. Denne toppen bør sees i sammenheng med skjøtsel av det tette, unge granbestandet som fortsetter ut av verneområdet og ned på nord- og østtsiden av Skjennungsåsen. Skjøtselen må også sees i sammenheng med skjøtsel av utsiktspunktet rett nord for delområdet. Denne utsiktstoppen bør også ryddes.

Hvordan skal området skjøttes:

Restaurering: Tynne skogen på toppen av åsen og fjerne en del av granoppslaget for å få utsikt.

Delområdet ligger kanskje innenfor aktsomhetssonen til Skjærsjøen drikkevann, nye grenser for drikkevannsrestriksjoner og aktsomhetssoner er for tiden under utredning. Ved tiltak må man konsultere Vann- og avløpsetaten i Oslo kommune.

Ansvar, oppfølging og overvåking

Oslo kommune

Prioritering av tiltak

Middels til høyt prioritert. Toppen har et potensiale til å bli et fint utsiktspunkt og dermed et turmål.

Tidsprioritering

Ingen spesiell tidsprioritering.

Samlet tabell

Navn på delområde	Prioritering	Tidsprioritering	Skjøtselsfrekvens	Arbeidsmengde
1 - Frønsvollsåsen	Middels til høyt	Snarest mulig		Stor
2- Fuktengene	Middels til høyt	Snarest mulig	Ca. hvert 5. år	Middels
3 - Frønsvollsmyrene	Middels til høyt	Ingen hast, men jo før jo bedre.	Ca hvert 10. år	Stor
4 – Nedenfor Skjennungstua	Middels	Snarest mulig	V ca. hvert 5-10. år.	Liten
5 - Branntårnet	Middels til høyt	Ingen hast		Middels